

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. De prodicione Iudæ manifestata à Christo Domino. Qui se
existimat stare, videat ne cadat. 1. Cor. 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

Hom. 76. ad Popul.
 sensuali motu liberè agas, aut loquaris; sed omnia in spiritu & veritate; seu ex ratione & gratia. Quid facilius homini rationali adjuto gratiâ, quàm ex ratione & gratia vivere? quid tibi liberius, quàm tua libertas? quid tam tuum, quàm tua voluntas, quæ non vult aliquid, nisi quia vult illud? *Non est hic impendium, non est hic labor, non est hic temporis exercitatio: sufficit velle, & totum factum est,* ait sanctus Joannes Chrysostomus. Idem quæ alibi; *Magna est vis voluntatis, quæ efficitur nos posse, quod volumus, & non posse illa, qua nolumus.*

de Zacch.
 Quartum denique, nonne id probè scis te debere & posse, quod queritur, aut certè ignorare non debes, cum tot nominibus ei vitam debeas, à quo eam accepisti? Nonne ipse est Creator tuus, Conservator tuus, Redemptor, Justificator, & Glorificator tuus? At nonne propterea te totum illi debes? Novissimè autem cum te novo obstringit beneficio, quo se totum tibi quotidie immolat, & quo à te repetit, quod iam pridem illi debes, an ignorabis te debere? An ignoras quod ait Apostolus, *ut qui vivunt iam non sibi vivunt, sed ei, qui pro ipsis mortuus est?* An quod ipse Christus tam apertè, *sicut misit me vivens pater, & ego vivo propter patrem, & qui manducat me, & ipse vivet propter me.*

-III. PUNCTUM.

Eccles. 29
 INGRATUS es igitur tanto beneficio si te non imoles, vel si non nisi ex parte te imoles, dum se totum Christus immolat; quia non reddis quod debes, quod potes, & quod scis esse reddendum: unde illud Sapientis tibi non immeritò possit objici: *Bona Reppromissoris sibi ascribit peccator, & Ingratus sensu*

derelinquit liberantem se, vel quod est apud Jobum: quasi nihil posset facere Omnipotens, Job. 22. astimabant eum; cum ille impleset domos eorum bonis. Adde, quod sic ille in Sacramento & Sacrificio se immolat, ut te modum tui simul cum ipso immolandi perfectè doceat. Vide quomodo illic vivit & mortuus est simul. Revera vivit eodem in corpore, quo dum ageret inter homines, vivit, iidem sunt oculi, eadem aures, idem os & lingua, manus & pedes cæteraque corporis membra: sed quomodo iis utitur? peiinde ac si mortuus esset; non enim iis utitur corporali modo sed spiritali. Sic tu planè vivens morieris, & mortuus vives, si non aliter oculis cernas, auribus audias, ore loquaris, & toto te moveas corpore atque animo, quàm purè ex motu gratiæ & rationis, nò ex appetitu vel cõcupiscentia. *Si spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis,* ait Apostolus; quod & ante dixerat: *si mortui sumus cū Christo, creditur quod simul etiã vivemus cū Christo.* Existimate vos mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo in Christo Iesu. Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obediatis concupiscentiis eius; sed neque exhibeatis membra vestra, arma iniquitatis peccato, sed exhibete vos Deo tanquam ex mortuis viventes, & membra vestra arma iustitiæ Deo. Quem in sensum & usum plurimæ subministrantur in 3. parte Veritates, primis quidem duabus integris hebdomadis; Tum Feria 5. 6. & Sabbato decimæ tertiæ hebdomadæ. Atque hæc in primis, quæ infra declaratur Feria 6. quartæ post Pascha hebdomadæ:

Quam gloriosum est Sacramento multa in nos posse si velimus, tam ignominiosum est pauca posse, quod nolumus.

FERIA SEXTA.
 DE PRODITIONE IUDÆ
 Manifestata à Christo Domino.

Amen dico vobis, quia unus vestrum me traditurus est.
Respondens autem Iudas, qui tradidit eum, dixit: nunquid ego sum, Rabbi? Ait illi, tu dixisti.
 Marth. 26.

VERITAS PRACTICA.

Qui se existimat stare, videat ne cadat.
1. Cor. 10.

RATIO EST, Quia stanti in lubrico & undique
ab adversariis concusso, videndum diligenter
ne cadat.

Sed quicumque se existimat stare, non aliter stat,
quam in lubrico & inter adversarios.

Ergo illi semper videndum ne cadat.

I. PUNCTUM.

Ferine potuit, quod factum est? Potuit-
ne Judas cogitare, quod executus est?
Quis credidisset Apostolum eo unquam
perfidia deventurum? O Judicia Dei! o in-
firmitatem hominis! Malitia quidem Dæ-
monis est; qui sic hominem tentavit, ut pro-
deret Dominum suum, sed hominis culpa &
crimen est, quod se ita tentari passus sit. Et
quod magis mirete, putabat Proditor ita do-
lose & clandestinè se posse tegere facinus
suum, ut omnes lateret; Ipsi etiam Iudæi con-
siliium cum eo fecerant, ut Iesum dolo tene-
rent. Ac non ita bonus Iesus, non ita dissimu-
lanter & fictè cum suis agit; aperit latentes
dolos, denudat crimen, proditorem innuit, ut
se agnoscat & respiscat. Vide, quid non fece-
rit miserator & misericors Dominus, ut per-
ditum hominem revocaret.

Primò quidem denuntiat omnibus Apo-
stolis, unum ex ipsis esse, à quo sit prodeudus;
Deinde Apostoli multum solliciti & territi,
quærent inter sese de homine, qui hoc faci-
nus audere posset; Tum quærenti ipsi de se
ipso Iudæ respondet Dominus, Tu dixisti.
Nonne hæc ad emolliendum ferreum quod-
cunque peccata sufficiebant? At verò tum ni-
hil ille propterea moveretur, cum Christus ip-
se Dominus horrore sceleris semetipsum tur-
bat, vultum mutat, oculos in altum rollit, sus-
pirat, & alia commoti animi signa dat, & pro-
testatur. *Ioan. 15.* Va homini illi, per quem Filius hominis
Matt. 26. tradetur, bonum erat ei, si natus non fuisset homo
ille. Quid ultra! Benignitatem etiam & qual-
dam veluti blanditias minis adjungit, intin-
ctum panem porrigit proditori; quod facit,
ut faciat citius, monet; ac denique permittit
Satanæ, ut eum buccella introeat in eum, &

ita concutiat hominem, ut sui pudeat & ræ-
deat. O iterum pavenda Dei judicia! o rur-
sus, incredibilem hominum infirmitatem!

Quam verè & sapienter pronuntiatur ab
Apostolo Paulo; *Itaque qui se existimat stare,
videat ne cadat.* Quis enim non sibi caveret,
qui in lubrico suâ ipse infirmitate vacillans
& nutans staret, ac præterea multis undè que
& validis concuteretur adversariis, ad certum
casum & ad ruinam proximam? Subjice tibi
rem oculis, expende omnia & explora ani-
mum miserandi illius hominis, qui sic staret;
inquire, quid de se sentiat, quid de suo statu,
de sua securitate vel periculo, an sibi vigilet,
sibi attendat, sibi à se ipso caveat, à loco, ab
hostibus, & aliis periculosis circumstantiis,
quibus cingitur? *Horrenda via,* inquit sanctus
Augustinus ad illum Psalmi versum, *fiat* Psal. 34.
*via illorum, tenebra & lubricum, & Angelus
Domini persequens eos. HORRENDA via!
Tenebras solum quis non horreat? Lubricum so-
lum quis non caveat? In tenebris & lubrico quæ-
ris? Vbi pedem figis?*

II. PUNCTUM.

Sed quicumque se existimat stare, non aliter
stat, quam in tali lubrico, & mediis inter ad-
versarios, qui eum ad ruinam impellant. Nihil
notius & nihil frequentius in Scripturis &
Patribus, quam descriptiones talis status. Iam
audivisti Prophetam regium non tam optan-
tem quam prædicentem ita fore. Licet enim
dicat *fiat via illorum,* & quæ pergit: *Hæc eis* 1. Tim. 4.
futura prædixit, inquit ibi sanctus Augusti-
nus, *non quasi ut evenirent optavit.* *Quam-* 2. Tim. 3.
quam, & *Propheta in spiritu Dei sic ea dicat,*
quomodo illa Deus facit, certo judicio, bono, ju-
sto, sancto, tranquillo, non perturbatus ira, non
amaro zelo, non animo inimicitiarum exercen-
darum, sed justitia vitiorum puniendorum: ve-
runtamen Prophetia est. Id est, prædicat & de-
scribit, quid novissimis illis temporibus fu-
turum sit, de quibus Apostolus, *discedent qui-*
dam à fide, attendentes spiritibus erroris, & do-
ctrinis Dæmoniorum. Et rursum: *Erunt homi-*
nes se ipsos amantes, cupidi, elati, superbi, prodi-
tores, proturvi, tumidi, & voluptatum amato-
res magis quam Dei. Tunc nihil nisi tenebræ
& lubricum. Quod totidem pene verbis Iere-
mias, aut ipse per Prophetam Dominus: *In Jer. 23.*
domo mea inveniam malum eorum, ait Dominus:
Idcirco

Idcirco via eorum erit quasi lubricum in tenebris, impellentur enim & corruent in ea.

Neque verò longa est interpretatio opus, ad declarandum, quid sit illud lubricum in tenebris, & quinam illi adversarii ac impulsores. Quis enim nescit, quod aiunt tam frequentes Scripturæ, & quod nostro damno nimis experimur, *mundum totum in maligno positum esse. CREATURAS Dei in odium factas, & in tentationem animalibus hominum, & in musculam pedibus insipientium. SENSVM ipsum & cogitationem humani cordis in malum prona esse ab adolescentia sua?*

1. Iam. 5.
p. 14.

Gen. 8.

f. 6.

Quis nescit non esse nobis tantum, collationem adversus carnem & sanguinem, sed adversus principes & potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum. Id est, qui regnant & qui plurima valent arte ac potestate in illo lubrico, densisque tenebris, ubi verlamur, & rotamur quodammodo ad eorum nutum & imperium, ut de peccato in peccatum præcipites circumvoluamur; nisi nobis cum Deo diligenter in vigilemus & timeamus.

Hom. 15.
ad pop.
Ant.
Ecc. 9.

Etenim multa nobis munitione opus est, inquit disertè sanctus Joannes Chrysostomus, quia multa sunt undique insidia, sicut Salomon admonens dicebat: *Agnosce, quod in medio laqueorum transis, & super propugnaculis urbium ambulat. Non dixit, aspice, sed agnosce. Obumbratus est, inquit, laqueus, neque manifesta clades, sed undique obrecta adjacet: propterea dixit agnosce; sicut enim pueri terra laqueos, sic Diabolus vita voluptatibus peccata contextit. Sed agnosce perscrutans diligenter: Et nonnullis interjectis, quæ tertio post commodius puncto referantur, sic pergit aptissimè: Si enim unus tantum & duo laquei forent, facilis esset custodia, nunc autem ipsorum multitudinem ostendere volens Salomon, quomodo dicit, audias: *Agnosce, quod in medio laqueorum pertransis. Non dixit, juxta laqueos pertransis, sed in medio laqueorum. Vtriusque nobis voragines, utrimque doli. Procepsit quisquam in forum: vidit inimicum, exarsit ex aspectu soli: vidit amicum laudem consequentem, invidit: vidit pauperem, contempsit & despexit: Divitem, & invidit. Vidit speciosam mulierem, captus est. Vidisti quot laqueos? Ideo dicit, agnosce, quod in medio laqueorum transis. Et in domo laquei, & in mensa laquei, & in concionibus laquei.**

Quod & sanctus Ambrosius sic paulò stri-
ctius exprimebat: *Quis inter tot passiones cor-*

poris, inter tantas illecebras huius sæculi tutum atque intemeratum servare potest vestigium? Respexit oculus, & sensum mentis evertit. Audivit auris & intentionem inflexit. Inhalavit odor & cogitationem impedit. Os libavit & crimen reddidit. Tactus contigit & ignem adolevit. Nonne hoc est stare in lubrico, nonne hoc est in mediis versari periculis? Nonne hoc est cadenti propius, quam stanti similem esse?

III. PUNCTUM.

QUI se ergo existimat stare, videat ne cadat, & eò magis videat & vigilet, quo se magis existimat stare: ne forte præsumat, & præsumptionis suæ pœnas miserando casu luat. Hinc aptè Sapiens, Beatus homo, qui semper est parvidus: qui verò mentis est dura, corruet in malum. Itemque alibi: *Si non in timore Domini tenueris te instanter, citò subvertetur domus tua.* Quod & fuscè Apostolus; *Tu fide stas, noli altum sapere, sed time; si enim Deus naturalibus ramis non pepercit, ne fortè nec tibi parcat. Vide ergo bonitatem & severitatem Dei; in eos quidem, qui ceciderunt, severitatem; in te autem, bonitatem Dei, si permanseris in bonitate: alioquin & tu excideris.* Unde & Idem de se ipso, jam compluries audivisti quàm seriò fatetur se timere, se pugnare, se corpus suum castigare & constringere, ne cum salvaret alios ipse periret. Quod & sanctus Petrus suos omnes quantumcunque profectos & sanctos admonebat: *Vos igitur, fratres, præscientes custodite, ne insipientium errore traducti excidatis à propria firmitate.*

Prov. 28.

Eccles. 27

Rom. 11.

2. Cor. 9.

2. Pet. 3.

Sancti quoque Patres in idipsum omnes consentiunt. Hac sanctis causa tremendi ac metuendi, inquit sanctus Leo, ne ipsis operibus pietatis elati, deserantur ope gratia, & remaneant in infirmitate natura. Rursumque; *Nemo est, ait, tanta firmitate suffultus, ut de sua stabilitate debeat esse securus.* Sanctus Gregorius pene totus est in hoc argumento, nec ira pridem auditus est, ubi columnas tremere, & Cedros monstrat pavore concuti. Vide Dominicam proximè præcedentem.

De his porro Cedris copiosè sanctus Augustinus; *Vidimus multos Domino ex patribus nostris, quod utique sine magno tremore non recolo, sine multo timore non confiteor, ascendisse primitius quodammodo usque ad calos, & inter Sydera nidum suum collocasse, postquam autem*

In medis.

Ps. 136.

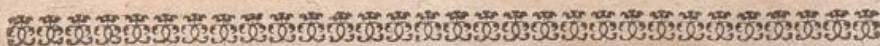
cecidisse usque ad abyssos: Vidimus stellas de caelo cecidisse ab impetu ferientis cauda draconis; Et quæ plura prosequitur, quæ contracta reperies capite decimo quarto libri tertii de Imitatione Christi; Ceciderunt stella de caelo, & ego pulvis quid præsumo; Idem verò S. Augustinus in psalmum, super flumina Babylonis, timori cautelam sic adjungendam docet: Flumina Babylonis, inquit, sunt omnia, quæ hic amantur & transeunt. Attende quæ fluit, attende quæ labitur: & si attēdas, quæ fluit & labitur, cave quia trahit, uno naufragio nudus exibis, & recte te planges in flumine Babylonis, quia noluisse sedere, & flere super flumina Babylonis. O Sancta Sion, ubi totum stat, & nihil fluit, quis nos in ista præcipitavit? Ecce inter fluentia & labentia constituti, vix quisquam raptus à flumine, si tenere lignum potuerit, evadet.

Hom. 15.
pop. ant.

Sanctus autem Chrysostomus quibus & quomodo distinctè ac particulatim cavendis unusquisque invigilet, atque ad praxim quise stare existimat, ut videat ne forte cadat: Si lucrum, inquit, occurrerit, ne lucrum aspicias solum, sed scrutare diligenter, ne forte mors & peccatum intra lucrum sit absconditum; & si videris, refuge. Rursus cum delectatio & voluptas occurrerit, ne voluptatem solum respicias, sed ne fortè iniquitas aliqua involuptatis profundo obumbrata sit, diligenter considera, & si inveneris, resilito. Sive consulat quisquam, sive aduletur, sive obsequatur, sive honores polliceatur, sive

quodcunque aliud, omnia cum diligentia examinemus, & undique consideremus; ne forte damnum aliquod, ne fortè periculum aliquod ex consilio, vel honore, vel obsequio, nobis eveniat; & ne celeriter & inconsideratè accurramus.

Denique, quanta hæc fide ac cura sint in praxim quotidianam advocanda, rectè his adjungetur Tridentinum, ubi agit de perseverantia munere. Quod quidem aliunde, inquit, haberi non potest, nisi ab eo, qui potens est eum, qui stat, statuere ut perseveranter stet, & eum, qui cadit, restituere: Nemo sibi certi aliquid absolutæ certitudine polliceatur: Tametsi in Dei auxilio firmissimam spem collocare & reponere omnes debent. Deus enim, nisi ipsi illius gratia defuerint, sicut capit opus bonum, ita perficiet, operans velle & perficere: Veruntamen QUI SE EXISTIMANT STARE, VIDEANT NE CADANT, & cum timore ac tremore salutem suam operentur in laboribus, in vigiliis, in elemosinis, in orationibus & oblationibus, in jeuniis & castitate. FORMIDARE ea m debent, scientes quod in spem gloria, & nondum in gloriam renati sunt de pugna, quæ superest cum carna, cum mundo, cum Diabolo, in qua victores esse non possunt nisi cum gratia, Apostolo obtemperant dicenti: Debitorum sumus non carni, ut secundum carnem vivamus: si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.

S A B B A T O. DE CONTENTIONE HONORIS, inter Apostolos orta.

Facta est autem & contentio inter eos, quis eorum videretur esse major. Luc. 22.
Nihil per contentionem, neque per inanem gloriam. Phil. 2.

VERITAS PRACTICA.

Licet obtineres, quod ambis, non esset contendendum: At verò licet contendas, non obtinebis.

RATIO postrema partis quæ hic magis probanda videtur, hæc est, quia quod maxime quaritur & ambitur per contentionem simul ac ina-

nem gloriam, est humana opinio, quæ bene de nobis alii sentiant & loquantur. Sed illa humana opinio seu existimatio non obtinetur per contentionem, neq; per inanem gloriam. Ergo licet contendas, non obtinebis quod ambis: Ac proinde non omnino contendendum: cum vel licet obtineres, non esset tamen contendendum: quanto minus contendas oportet, cum nihil tua contentione proficias.

I. PUN-